

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 87.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 27. JULIJA—THURSDAY, JULY 27, 1922.

LETO (Vol.) VIII

REPUBLIKANSKA STRANKA PRIČELA Z AGITACIJO.

Voditelji republikanske stranke zopet raztegajo svoje mehove in delajo reklamo za svojo strujo. V svojih trobilih so pričeli mazati o svojih glorijskih in dejanjih. Ves šum, ki ga povzroča ta stara stranka je povzročen z namenom, da bi se potegnili za sabo mnenje publike, ki bo zopet odločala pri prihodnjih volitvah.

Republikanci, zlasti ti, ki jezdijo v današnjih dneh vladnega šimelja lahko vpijejo v svet o svoji glorijski in dejanjih, toda o dejanjih, ki bi bili v korist trpečega delavstva, se pa republikanska stranka v splošnem ne more veliko postavljati. Koliko dobrega je storila republikanska vlada za korist trpečih premogarjev, ki bijejo svoj boj proti brezsrčnim kapitalistom pod težo največjih preizkušenj? Je dvignila nekaj svojo roko tekom tega časa, za pravice delavstva? Pač pa grozi, da bo delavce poslala s silo nazaj na delo, nazaj pod jarem kapitalizma. S to grožnjo podpira moralno kapitaliste, da še dalje vstrajajo pri svojih tiranskih zahtevah napram delavstvu. Če bi bila republikanska vlada nepristranska bi gotovo morala stopiti na stran trpečega delavstva, katero se bori za pravice do poštenega življenja. Kdor stoji danes med delavstvom in kapitalisti in ne vidi krivice, ki se godi trpečemu delavstvu, ta je ali slep, ali pa gleda s svojimi naklonjenimi očmi na stran kapitalistov. To velja tudi republikanski stranki, ki zopet prihaja na plan, da bi potegnili ljudsko mnenje za seboj.

Delavstvo pa naj si zapomni vse tiste, ki so mu obračali hrbet v urah preizkušnje, ko se je nahajalo v boju za svoje pravice. Tiste, ki niso poznali tebe v teh težkih urah, jih tudi ne poznaj tedaj, ko bodo prosili tvojega glasu ob času volitve.

BAVARIJA PROTI BEROLINSKI VLADI.

Berlin, 26. julija. — Bavarski parlament je danes glasoval z veliko večino proti novi berolinski odredbi, ki določa, da se ne sme dovoliti nikakih ne javnih ne tajnih sestankov, osebam, ki so bile prej na vladnih krmilih bivšega nemškega cesarstva. Bavarci so tudi odločno proti in pravijo, da nikakor ne dovolijo, da bi v takih slučajih bilo dovoljeno vladnim oblastem razganjati take shode v mejah Bavarije. Do tega naj ima pravico samo domača bavarska oblast in policija.

ODSLOVLJENI RADI POMANKANJA PREMOGA.

Omaha, Neb. — Tukajšna Ford Motor Company je danes odslovila 115 vposlancev. V kratkem bodo odslovili še več delavcev, vsled pomankanja premoga.

VESTI O SEDAJNIH STAVKAH.

Železničarska stavka.

Washington, D. C., 26. julija. — Pozorišče železničarske stavke se je zadnje dni prav malo spremenilo v nekaterih potezah v bistvu skoro nič. Edino, kar je slišati za poravnano stavke je od strani vlade, ki še vedno rogovili in straši, da bo nastopila s svojo avtoriteto in končala stavko. Toda od glavne strani od lastnikov železniških magnetov, ni slišati ne bele ne črne za poravnano tega velevažnega perečega vprašanja.

Na vseh progah je suspendiranih iz prometa že več potniških in tovornih vlakov. Za tovorni promet sprejemajo po raznih progah le že samo gotove stvari, kot živila itd. Promet zaostaja, ameriška industrija trpi škodo radi nastalih težkoč pri transportaciji. Železniški delavci so predložili svoje zahteve — a železniški magnetje ne daje nobene od sebe, ampak samopašno gledajo na ubogo delavstvo, češ, podaj se če ne pa pojdi! To je slika, dandanašnje ljubezni železniških magnetov, do trpečega delavstva!

Premogarska stavka.

New York, 26. julija. — Načelnik združenih ameriških premogarjev, John L. Lewis je danes pred preiskovalno komisijo izjavil, da vsi tisti, ki mislijo, da bodo končali to premogarsko stavko s kako silo, se daleč motijo. Nad 600 tisoč, unijskih premogarjev je danes združenih v eno telo in kot taki tudi nastopajo za skupne pravice vseh premogarjev.

“Kar je treba pokazati našim premogarjem je simpatije, dobre volje in pa pravicoljubnosti. To jim dajte mesto sile, pa boste imeli v njih največjega delavca za sodelovanje, za napredek naše velike napredne države.”

Kratke so besede načelnika Lewisa, a pomenljive so. Da, mesto sovraštva naj premogarski baronje in naša vlada sejete med vrste premogarjev, dobro voljo in seme bratovske ljubezni, pa ne bo dolgo, ko bodo skupaj in napravili vsestransko zadovoljivo pogodbo.

Michiganski premogarji zavrgli apel gubernerja.

Saginaw, Mich., 26. julija. — Michiganski gubernor Groesbeck se je te dni razkoračil in poslal posebni apel na vse premogarje države Michigan, kjer jih pozivlja, da se takoj vrnejo na delo. V svojem apelu navaja nujne potrebe države Michigan v industrijskem vpogledu, kakor tudi raznih zavodov, kot sirotišnic, bolnišnic itd. vsled pomankanja premoga. Toda, njegov apel ni našel nikake simpatije v vrstah premogarjev. Vsi lokali so proti in so za nadaljevanje stavke, dokler se iste ne izvojuje.

Vse prav, lepo je, ako slikate potre-

ANGLEŽI DVIGNILI CENO PREMOGU.

London, 26. julija. — Radi velikega naročila za premog iz Združenih Držav in Južne Amerike, so angleške premogarske družbe dvignile ceno premoga za dva šilinga pri toni, kar nanese v ameriški valuti nekako 44. centov.

To se je baje storilo zato, ker prihajajo ogromna naročila iz Severne in Južne Amerike. Južno Ameriko so pred premogarsko stavko zalagale s premogom Združene Države, sedaj je v ameriških zalogah premog pošel in Združene Države so same prisiljene kupovati premog v tujini.

Ameriške parobrodne družbe so baje naročile nad 1. milijon tonov premoga v Angliji. V angleških pristaniščih že baje čaka nad 20. tovornih ladij za prevoz premoga.

Ameriški kapitalisti se kažejo vedno v svetlejši luči. Njih gnjev do ubogega delavstva jih tira na najnižje stopnje brezsrčnosti. Rajši gredo v tujino po premog in ga tam dražje plačajo, kakor pa, da bi dali svojemu lastnemu delavstvu tiste cente, ki jih bodo sedaj po nepotrebnim zapravili v boju proti njim.

SLOVENKA SKOČILA SKOZI OKNO.

V Jolietu, Ill. je preteklo soboto zjutraj nekako ob osmi uri skočila v bolnišnico Sv. Jožefa skozi okno obče priljubljena in spoštovana Mrs. Agnes Vidic. Zbolela je in odpeljati so jo morali v bolnišnico, kjer se ji je zmešalo in v tem je skočila skozi okno iz tretjega nadstropja. Nekako 15 minut za tem je umrla.

Pri blagoslovu ogegnega kamena je bila še v Chikagi zdrava. Nesrečna Mrs. Vidic zapušča moža in dve hčeri in pet sinov in očeta Mr. Jos. Spelica. — Žalostni družini naše iskreno sožalje.

be javnih zavodov, strinjamo se, jeres potreba, toda gubernor naj bi sestavil tudi enak apel in naslikal v njem potrebe in skrajno bedo premogarjev, ki se morajo mučiti globoko počemljo v vedni smrtni nevarnosti, za svoj borni kruhek in naj bi ga poslal premogarskim baronom. Njih zakrpana srca naj skuša omehčati, da bodo dostopna pravicoljubnosti in da bodo pri volji dati tudi trpinu delavcu, kar mu gre za njegovo pošteno delo!

Hoover pravi, da bo vlada kontrolirala razdeljevanja premoga.

Washington, D. C., 26. julija. — Tajnik Hoover grozi, da bo vlada zasegla s svojo roko vsa premogarska skladišča in da bo premog razdeljevala pod svojo kontrolo.

To je vse dobro, vlada naj le zaseže vsa skladišča, ampak vprašanje je, ako je v teh skladiščih kaj premoga. Čudežev pa vlada delati ne zna!

RAZNE NOVICE.

ZRAČNI POŠTNI PROMET MED MEKSIKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Mexico City, Mex. 26. julija. — Meksikanski komunikacijski department je stopil v zvezo z ameriškim komunikacijskim departmentom in poganjanja se vrše, da se uredi zračni poštni promet med Meksiko in Združenimi Državami. Zračno črto bi se uredilo med Washingtonom in Mexico City. Ako bo šlo vse posreči in ako boste v to privolile obe vlade, bo promet tekom dveh mesecev že odprt.

EKSPLOZIJA V SMODNIŠNICI.

East Alton, Ill. — V tukajšni smodnišnici, ki je last Equitable Powder Co., se je pripetila predvečernišni ponoči eksplozija. Edward Owen, ki je delal ponoči in bil obenem tudi nočni paznik pri smodnišnici je bil na mestu usmrčen. Eksplozija je bila tako silna, da je popokalo več šip daleč naokoli po hišah.

V JEČI KUHALI “JAKCA”.

Rockford, Ill. — V Rockfordski jetnišnici sta dva jetnika napravila “mash” iz katerega sta mislila napraviti nekoliko ta “kratkega”. Ko sta imela stvar namočeno sta napolnila ječarja za toplo vodo, katero je ječar njima tudi dovolil. Pri sobotnem nadzorovanju pa je okrajni šerif Ed. Haack stvar našel v njihovi celici in jim seveda s tem zmešal lepe načrte. Ako sta imela jetnika tudi svoj kotliček pa poročilo ne pove.

BANDITI OROPALI KURIRJA.

Minneapolis, Minn. — Včeraj popoldne so štirje maskirani roparji ustavili kurirja tukajšne tvrdke M. W. Savage Co. in mu vzeli \$24.000 v gotovini. Banditi so izginili v avtomobilu in za njimi ni rikakega sledu.

VLAK SE PREOBRNIL.

Alsuma, Okla. — Na progi Kansasa in Texasa se je te dni preobrnil potniški vlak. Strojevodja in še neki drugi železniški delavec sta bila na mestu mrtva. Več potnikov je resno poškodovanih. Krivdo te nesreče se pripisuje neizkušenim nastavljenem na tej progi radi stavke.

DELAISTVO V MINNESOTI ZA LAHKA PIVA IN VINA.

Crookston, Minn. — Delavska Federacija države Minnesote je na svojem zborovanju enoglasno sprejela resolucijo, v kateri se zahteva prodajo lahkih vin in piva. Resolucijo bodo odposlali v Washington pred kongres.

CENA GASOLINU ZNIŽANA.

Chicago, Ill. — Standard Oil Co. je te dni znižala ceno gasolinea za 2. centa pri galoni. To sicer ni veliko, vendar vesela novica je za avtomobiliste.

IZ JUGOSLAVIJE.

Minister dr. Kukovec prijatelj slovenske obrti. Slovenski obrtniki v Mariboru so videli v ministru n. r. Kukovcu svojega posebnega zaščitnika. Ko je g. dr. Kukovec te dni prevzel v Mariboru svoje stanovanje v Vrazovi ulici, je poveril slikarsko delo znanemu — Nemcu. Brez nadaljnega pripomnilo le, da je v Mariboru najmanj 5 slovenskih slikarjev, katerih vsak bi bil rad prevzel tudi delo za g. ministra. Da so naši slikarji zmožni tudi takega dela, to so že pokazali, ko še g. dr. Kukovec ni računal na Maribor.

Preveč narodnih praznikov. Tudi na Štajerskem so se zastopniki trgovine in obrti prepričali, da imamo le preveč narodnih praznikov in da se zgubi s praznovanji le preveč dela. K temu prepričanju jih je privedlo v tem času brezobzirno izterjanje raznih novih davkov za dve leti nazaj (n. pr. vojni davek), ki preti nekatere manjše obrte naravnost zadušiti. Zato je bil Vidov dan za trgovino in obrt dan normalnega dela; praznovanje so prepustili državnim uradnikom in vojaštvu. Kakor se v teh krogih čuje, se hočejo v bodoče tudi glede ostalih praznikov omejiti le na večje cerkvene praznike, glede narodnih ozir. državnih praznikov le na 1. december kot praznik ujedinjenja. Junij je imel vstevši nedelje in Vidov dan 8 praznikov, to je res malo preveč.

Večja tatvina železnih nagrobnih križev se je izvršila v noči od petka na soboto na pokopališču pri sv. Križu. Ker so pa bili tatovi gotovo prepodeni, so skrili križe v bližnje žito in pobegnili. Proti jutru so se pa vrnili z voznikom in odpeljali križe. Zasledoval jih je upravitelj pokopališča g. Zorman, ki jih je dohitel v Šmartnem. Tatovi so pobegnili in se skrili v žito, voznik je ostal in je znan.

Imeniten tajnik. V ministrstvu za socialno politiko v Belgradu imajo ministerjalnega tajnika, ki je te dni polagal izpit za prvi gimnazijski razred. Včasih je bilo treba imeti maturo, vsučilišče, pet let državne službe z izborna kvalifikacijo in potem šele je smel državni uradnik upati na krasni naslov “Ministerialvičesekretar” z zlatim ovratnikom. Pred vsem je bilo seveda treba mnogo protekcije in zelo močne in visoke protekcije. Koliko protekcije je treba šele danes, da dobi tako mesto človek, ki v gimnazijo še niti pogledal ni?

Trahom v Dalmaciji. O priliki poslednjih naborov v Dalmaciji so ugotovili, da je med tamkajšnjim ljudstvom zelo razširjen trahom, nevarna očesna bolezen. Ta težka bolezen je tudi ena slabih posledic vojne, ko so vojaki umetno povzročevali trahom, samo da so se rešili fronte.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Slovenska zavednost.

Slovenci smo narodno precej prebujeni. Razmere doma, posebno pa številne organizacije, kakor izobraževalna društva, Orli, Čitalnice, posojilnice in dr. so probudile narod, da se je začel zavedati, da mu je Slovenec brat, Nemec ali kdor koli pa tujec in da je splošna korist, to je korist vseh, ako nekateri napredujejo.

V Ameriki je med nami tudi precej ta zavednost razvita. Vendar pa marsikaki naselbini še britko tožijo, da se Slovenci ne zavedajo te svoje skupnosti, kakor bi bilo treba.

Slovenski trgovci so cvet naroda in so barometer narodnega napredka vsake naselbine. V kateri naselbini najdemo veliko slovenskih trgovin, tam je to dokaz, da rojaki dobro stojijo in dobro napredujejo. To je pa tudi znamenje, da tam prebivajo zavedni Slovenci, ki se zavedajo svoje narodne dolžnosti in vzajemnosti. Veliko slovenskih trgovin je ponos take naselbine.

Zato resno opozarjamo vse svoje čitatelje naj bodo vedno zavedni Slovenci in naj podpirajo svoje rojake, kateri so se lotili kake trgovine. Zavedajmo se vedno, da je njih napredek, napredek cele naselbine, da imajo več ali manj vsi korist, da je to ponos vsakega naroda.

Posebno pa velja to o naših katoliških trgovcih. Kjerkoli začne kak dober katoliški rojak svojo trgovino, naj vsi njegovi enako misleči sorojaki vedo, da je njih dolžnost, da podpirajo takega svojega trgovca. Tak trgovec, ako bo vstopil v trgovino, bo gotovo veliko pomagal različnim katoliškim zavodom, katere si katoliški Slovenci zidajo. Kjerkoli imajo kak bazar ali fer za cerkev, ali kjerkoli se kolekta ali za cerkev ali za šolo so vedno trgovci prvi, katere kolektorji obiščejo in od katerih upajo pomoči. Kako pa naj trgovci pomagajo svojim rojakom, kako naj dajo več kakor drugi ne-trgovci, ako jih rojaki ne podpirajo?

Govorili smo z nekim rojakom, ki je pred leti odprl svojo trgovino. Veliko je žrtvoval, da in veliko se trudil, da bi dosegel vspeh. Toda najmanj so ga podpirali lastni rojaki. Celo miljo je raje daleč šel h tujcu, kakor k domačinu. Slednjič je prišel do tega, da je moral prodati trgovino, ko mu ni šlo. "Da ste videli obraze mojih rojakov, ko so me srečavali!" je rekel "Toraj si faliral?" je bil pozdrav, s katerim me je pozdravil vsakdo, ki me je srečal in na vsakem obrazu sem videl škodoželjni nasmeš.

Taka nezavednost je gotovo žalostna in pa tudi sramotna. Bratje taki-le ne smemo biti, ako hočemo kdaj napredovati.

Danes je moj prijatelj začel trgovino, je moja dolžnost, da grem k njemu kupovat. Jutri bom morda jaz začel, kako si bom želel, da bi vsi rojaki prišli k meni!

Dostikrat je pa tega krivo obnašanje trgovca samega. Slovenci nismo rojeni trgovci. Žid je rojen trgovec. On ima že v svoji naravi, da zna v svoji trgovini tako nastopati, jo tako voditi, da privabi odjemalce. Slovenci se moramo tega naučiti.

Zato naj tudi slovenski trgovec, h kateremu morda rojaki ne hodijo kupovat, pomisli večkrat, ali ni morda sam uzrok tega, ali morda sam ne odbija rojakov od sebe ali s svojimi cenami, ali s svojim neprijaznim obnašanjem ali s čim drugim.

Medsebojni poduk bi bil obema, kakor trgovcem tako odjemalcem marsikje zelo potreben. Slovenski trgovci bi sebi in splošnosti jako veliko koristili, ako bi o tem predmetu večkrat v časopisju razpravljali. Naš list jim je vedno na razpolago.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Velepomembni večer za
So. Chicago.

Zadnje nedeljo večer dne 23. julija se je vršil v sredi So. Čičaške naselbine v Ewing dvorani za tamnošnje Slovence farane župnije sv. Jurija velepomembni večer, ki bo ostal z neizbrisanimi črkami zapisan v srcih vseh dragih gostov, ki so se zbrali v bratovski ljubezni okoli bogato obloženega omizja, okoli banketa, ki so ga navdušeni So. Čičaški farani priredili v počast novodošloletu blagemu dušnemu pastirju preč. g. p. Benvenutu Winklerju O. F. M. kot začasnemu župniku župnije sv. Jurija.

Kdor je gledal bogato obložene mize, ki so se kar šibile pred dobrimi in okusnimi jedili, ki so jih pripravile izvrstne slovenske So. čičaške kuharice, kdor je videl lepo okrašeno dvorano in sredi mize pred preč. g. župnikom krasen šop duhtečih cvetlic, ta je videl, kako velik izraz hvaležnosti, so navdušeni So. čičaški rojaki pokazali ta večer svojemu novodošloletu preč. dušnemu pastirju. Okoli omizja samo veseli obrazi, vse je izražalo

neko izvanredno zadovoljnost, tako starejši, kot mladina. Kamorkoli se je človek ozrl, je videl en sam obraz ki bi se ga tolmáčilo: "Dobrodošli nam preč. novodošli župnik, mi smo Vas veselili, mi Vas ljubimo, mi smo za Vami, mi Vas hočemo ohraniti v svoji sredi! Ostanite z nami! Postavite se nam na čelo in vodite nas krepko k našemu željenemu cilju in mi Vam bomo krepko sledili!"

Ta izvanredni krasni banket je bil prirejen popolnoma tajno. Preč. g. župnik ni vedel najmanjše stvari, dokler ga niso možje cerkvene-ga odbora, v katerem sedaj marljivo delujejo ugledni So. Čičaški možje Mr. Mrgole, Mr. Kučič, Mr. Jakše, Mr. Schiffrer, Mr. Dolinšek, Mr. Gradishar in Mr. Škul, iznadenega pripeljali v dvorano na banket, ki mu je bil prirejen v počast. Tamkaj ga je obstopilo navdušeno ljudstvo in društvo Marije Čistega Spočetja šte. 80. KSKJ. je po svojih odborih z predsednico na čelu Mrs. Kučič podalo preč. g. župniku krasen šop cvetlic, o katerem se je sam g. župnik

izjavil, da od njegove nove maše sem, še ni imel pred seboj tako krasnega "pušelca," kakor ga je prejel od dobrih So. Čičaških faranov.

Nekako ob 8. uri zvečer se je banket formalno otvoril. Otvoril ga je sedanji cerkveni odbornik dobroznani navdušeni So. čičaški rojak Mr. Mrgole, ki je v navdušenem govoru obrazložil zgodovino, skozi katero je jadrjala ta župnija. Pozdravljaj je navdušeno novodošlega preč. g. župnika p. Benvenuta Winklerja. Končno se je zahvalil vsem navzočim za sodelovanje pri banketu in za radodarnost vseh faranov, ki so tako navdušeno prispevali skupaj, ko se je kolektalo za odplačilo dolga.

Takoj zatem je predstavil občinstvu Mr. John Jeriča, ki se je udeležil te slavnosti, kot zastopnik katoliškega tiska. Mr. Jerič je povedal da je poslan, da v imenu katoliškega tiska izrazi najprišernje čestitke So. Čičaškim rojakom in novemu začasnemu župniku preč. g. Benvenutu Winklerju, ob priliki te krasne prireditve, ki je prirejena njemu v počast.

Zatem je pozval stoloravnatelj Mr. Mrgole k besedi preč. g. župnika Fathra Benvenuta Winklerja, kateri je burno pozdravljen nastopil in se v ognjevitih besedah zahvaljeval dobrim faranom, ki so mu tako tajno in na iznaden način priredili tako krasen banket. V srcu ga njen ob tako veliki izkazani ljubezni svojih faranov je rekel: "Pred mano stoji šop krasnih cvetlic, kakoršnih nisem še imel pred seboj od moje nove maše. Dragi faranje, nočejni večer in bogato obložene mize in Vaša krasna udeležba mi potrjuje, da ste pripravljeni na sodelovanje. Tako je prav, kajti le kjer je edinost, sloga in mir, le tam je napredek mogoč. Dragi faranje, to navdušenje, ki se nahaja nočoj v naših srcih, naj bo trajno, zakaj še velike žrtve nas čakajo. Kakor hitro si olajšamo nekoliko sedanje breme, bo treba gledati, da se na prostoru, ki ga že imamo, postaviti tudi primerno šolo. Sama cerkev brez šole je kakor poje pesnik: "Cerkev in šola sta sestrice dve, ena brez druge ste sirote obe!"

"Vse to bomo dosegli, ako bomo šli svojo pot naprej s tem kipečim navdušenjem, s katerim smo pričeli. Slovan ima viteško srce in blago dlan. Vi faranje, ste zadnje dni pokazali, da Vam je čast Vaše župnije pri srcu, zato ste se postavili za njo in jo s svojimi prispevki podprli in to v tako kratkem času. Čast Vam! Če bo šlo tako naprej, bomo tudi pričeli kmalu misliti lahko na svojo šolo, kakor sem že omenil. Zakaj skrbni stariši, morajo skrbeti tudi za svoje otroke, da si bodo oni v svojem življenju rezali boljši kruh, kakor si ga sami. Zato vkup možje, jaz Vam podajam roko. Pri meni je vsak enak, naj bo delavec ali kdorkoli, samo, da ima srce na pravem mestu, za napredek naše župnije sv. Jurija. Jaz sam sem sin ubogega delavca, ki se je mučil v rudniku, da je preživel svojo družino. S žuljevo roko je preživel nas. Zato tudi vedno častim žuljevo delavsko roko."

V krasnih besedah je tudi preč. g. župnik orisal pomen katoliških časnikov, ter iste priporočil navzočim. Ko je skončal s svojim navdušenim in v srca segajočim govorom ga je občinstvo zopet z burnim plaskanjem pozdravilo, ki je trajalo več minut.

Zatem je še govoril stoloravnatelj Mr. Mrgole, ki se je zahvalil govornikom za lepe spodbudne besede.

Nato so zapeli vsi navzoči stoje slovensko himno "Hej Slovani!" nakar se je glavni del banketa končal. Takoj zatem pa se je pričela prosta zabava. Muzikantje so potegnili svoje mehove in pihala, in po dvorani se je pričelo vrtenje, da je bilo veselje. Vse se je vrtilo staro in mlado, saj pa tudi pravijo, da se v taki bratovski ljubezni niso že dolgo časa sešli. Tako je preživela

So. Čičaška naselbina v velikem veselju ta velepomembni večer, ki se je vršil zadnje nedeljo večer v Ewing dvorani. Vsi so šli domov z razigranimi srci, želeč si še več takih večerov. Zakaj tudi delavstvo, ki trdo dela hoče zabave, tudi ono se rado povesele v veseli družbi, kakršna je bila baš zadnje nedeljo večer. Upajmo, da to je še le pričetek takih prireditev in da se bomo še večkrat sešli skupaj v ljubezni eden do drugega za napredek naše slovenske naselbine in slovenske župnije sv. Jurija v So. Chicago.

Poročevalec.

V našem uredništvu ima pismo iz starega kraja Mr. Anton Kastelec. Pismo je oddano na pošto v Trebnjem na Dolenjskem.

Cleveland-Newburgh, O. — Imeli smo priložnost opazovati po časopisih in ne samo v časopisju ampak tudi na semnjih, kako se druge naselbine zanimajo za S. N. Dom. Kaj pa mi Newburčanje mislimo, da se bo naš dom splačeval od samega jamranja? Ne bo se ne. Biti moramo bolj aktivni in oprijeti se dela, ako hočemo, da bo res naš S. N. Dom. Stavbo smo si zgradili zato, da se bomo v nji shajali izobraževali ter širili med nami slovensko kulturo. Saj je to edini prostor, kjer ima naša mladina priložnost se poučevati slovenskega jezika in kulture. Ali ni ponos za stariše, ako njih otroci govorijo pravilno njih materinski jezik, kot pa, da morajo stariši govoriti s svojimi otroci zlomljeno angleščino, ako hočejo kaj govoriti s svojimi otroci? Torej podpirajmo to plemenito idejo vsak po svoji moči.

Dne 30. julija se bo vršila vrtna veselica, ki jo bodo priredila skupna newburška društva v korist S. N. Doma na Green Road v Randall, O. Tisti dan ne sme noben Solevenc izostati in ne samo Newburčanje, ampak tudi iz Clevelanda in okolice stavljeni, kajti za izbornu postrežbo nam jamči pripravljani odbor. In ako je postrežba potem je tudi fletna zabava. Bratje Hrvatje se pogovarjajo, da kako nam bodo fino spekli, dva janjca. Pevska društva gotovo ne bodo izostala. Kar bi pa še najrajši pa ne smem omeniti! Le tja pridite in videli boste še veliko več, kot sem pa jaz napisal.

Na veselo svidenje v vrtu A. Go-riška!
Newburčan.

Collinwood, O. — Poslavljač se iz lepe collinwoodske naselbine, me veže dolžnost, da se moram najlepše zahvaliti tukajšnemu marljivemu zastopniku naših listov Mr. J. Mescu in njegovi soprogi za gostoljubnost in izvrstno postrežbo. Zahvaliti se moram tudi Miss Antončič in Miss Zupančič, ki ste tako navdušeni za Ave Maria in Edinost. Zahvaliti se moram vsem cenjenim naročnikom, ki so mi šli na roko pri moji agitaciji za katoliški tisk.

Kakor v drugih industrijskih mestih, tako je tudi tukaj veliko delavcev prizadetih z železniško stavko, ker tudi veliko naših rojakov je bilo zaposlenih po tukajšnih železniških

kurilnicah in delavnicah. Slovenci in Hrvatje, ki so bili zaposleni po teh delavnicah so sedaj v boju na stavki za svoj obstanek. Dal Bog, da bi se stvar, kmalu končala v prid delavskega stanu.

Tukaj v Clevelandu se je ugnezdila neka golazen, Spiritizem. Tudi že par lahkovernih Slovencek se je dalo tem zapeljivcem in sleparjem preslepiti, da so stopili k njim, da jih vlečejo za nos. Pravijo, da lahko govore z mrtvim in tako naprej. Kako postajajo nekateri ljudje lahkoverni. Da tako smo že prišli, da ljudstvo lahko vsak z vsako neumnostjo vleče za seboj. Rojaki, ki imate še kaj pameti v svoji glavi, držite se proč od takih prismođarij, s katerimi Vas skubejo za trdo zaslužen denar.

Konečno se še enkrat najlepše zahvaljujem vsem, ki so mi kaj pomagali pri mojem agitiranju za naše liste. Pozdrav vsem!

Frank Zupančič, pot. zastopnik.

Chicago, Ill. — Naš cerkveni Fair preteklo soboto in nedeljo je finančno precej dobro obnesel. Nekako nad \$700.000 smo dobili oba večera in na knjižnicah, katere so bile vrnjene do sedaj. Vrnjenih je bilo pa komaj 60 knjižic od nad petsto, katere smo razposlali. Fair se bo nadaljeval nekako sredi avgusta.

—Umrl je starišem Mr. in Mrs. Gorkis 7 tednov stari edini sinček Johnek in bil pokopan s slovesno sv. mašo iz cerkve sv. Stefana. — Žalostnim starišem naše iskreno sožalje.

— Poročena sta bila v slovenski cerkvi ženin Jožef Kreslin iz Dolenje Bištrice in nevesta Veronika Gabor iz Srednje Bištrice iz Prekmurja. — Želimo jima obilo sreče.

—V nedeljo popoldne ima društvo sv. Stefana šte. 1. KSKJ. svoj letni izlet na posebnih "trukih." Obeta se zanimiva zabava.

— Naše stavbinsko društvo "Slovenski Dom" jako lepo napreduje. Samo ko bi se naši ljudje še bolj zavedli pomena tega društva. Več kot sto Slovencev je v Chicagi kupilo zadnje leto svoje hiše okrog slovenske cerkve. Tega bi morda velika večina ne bi mogla, ako bi ne imeli tega prekoristnega društva. — To društvo je najboljša hranilnica. Sprejema vsaki teden večje ali manjše svote, za katere potem dobi vsakdo lepe obresti, katere nobena druga banka ne more dati. To je tudi jako lahek način, da človek varčuje. Tako ima korist od slovenskega denarja slovenska naselbina sama, kajti ta denar se posojuje samo na slovenska posestva. Zato naj ne bo Slovenca v Chicagi, ki bi ne bil član tega društva in bi ne nosil vsaki teden primerne svote tja v hranilnico, kolikor pač kdo ima in more.

Da ženske ne igrajo "baseball game" je vzrok, ker morajo biti igralci preveč na redko razpostavljeni in to bi delalo zgovornim ženskam težave za pregovarjanje.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:		Italijanskim liram:	
500 kron	\$ 1.90	50 lir	\$ 2.90
1,000 kron	3.60	100 lir	5.30
5,000 kron	17.50	500 lir	25.00
10,000 kron	34.00	1000 lir	50.00

Za pošiljatelj v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street
Chicago, Ill.

in čakam, Petricka vod nekoder. Wel, sem djau al tele-grama ni da biu al se je pa kej zgodlo z rejvčkam, k je zmirej v trouble, de nej mogu pridet. Sem pa šu ven in sem najeu teksi in sem se dau pelet na negov kvartir.

Jest pridem ke. Patrkam in pazganim. Nič! Pol sem drugeč pazgunu. Spet neč. Kaj bo pa zdej? Men je začel vroče perhajati. Rejs sem biu že večkrat tam v Naj jork, pa sem se kar ustrašu, kam bom šu, če Petricka ne bo. Pa ga nej blu. Sem šu pa na abštes kjer je ženitor imu suje rume in sem ga vprašu, če še tla stanuje Peterček. “Ja, ja, še še,” je djau. “Samu dons ga nej dama.” “Kej pa je?” sem uprašu. “Ne vejim glih,” je djau, “samu tu vejim, da je djav, da gre kje na Long aijland k nekmu atat, de imaje tam ana pasebna mitanga.” “Aha,” sem djau. “prov gvišnu sa vsi muj prijatle tam. Sej dons še nej glih svet Peter, marde sa pa prej začel gadvat de bojo letos bel slavesn naredli in več dni praznoval.” Sem pa djau: “Tenk ju mister ženitar,” pa sem pabrav suj kukerček pa sem šu spet ven pa najeu teksi pa sem se dav pelet na Long aijland k Zekerjevem atat. Ko pridema že prav bliz atato ve vile pa slišem en strašansk čuden krik. Kukr be se več mož strašansk vekal. In taku genljiv se je slišel, de sa jokali, de sem vse mačke in vse pse tam vakul šlišu k sa cvelil pa tud jekal. Mene je pa obšu strah in pa neka groza me je prešla. “Tu pa ne bo vse prov,” sem djau. “Tak jok, pa per belem dnevi? Naka, tu pa ne bo vse vorenge.” K sem pred hiša pršu sem še bel šlišu ta vekajne. Plačam teksi pa s stopem pred hiše. Ja, je že rejs! Vekajne pride iz atetave hiše. Atatova štima sem prec spaznou oni sa vekal bel z debela štima. Kmal sem spaznou tud štima sujga brata Petricka. “Jeeeee-eeeeeje!” je jokov in tarnov s takomilo štimo, kukr ga še nejsem nekol slišu. “Oooooooujeeeeeje!” — Bajgali, kega se pa tla gadi? In pa še več drugeh je blo notri, pa sa vsi vekal. Paprasku sem se za ušesi in sem začeu premišlevat, če b blu zdej sploh varen notri it. Buh več- ni si ga vejdi, kega se je zgudlu? En cajt stajim in premišlujem, kaj bi naredu. Be šu not, ali bi ne šu. Vekajne pa kar zmeraj bel naprej. “Neč,” sem djau, “marde je pa muj brat v kak strašansk nesreč, de se tako strašansk veka,” pa me je bratovska elbezen premagala, de sem pazgunu in sem se odloču da grem notr, nej bo kar če. Kmal se vrata odpro, vekajne se je mal patalazil in ata sa peršli vadvret. “Havjudu, Mister Zeksar,” sem djau. “Jest sem.” “Pavle, kar not pejd! kar

notr pejd! taku strašansk ta nucama de nekol tejga. Oooooooujeeeeeje jej! le notr pejd,” sa djau. “Kega je pa za ana božja štrafenga, de je tak vekajne tlaele? Kega se je pa zgudlu?” V tem me Petrick zagleda tam v anme kot je sedu na stol pa vekou de b se kar kamnu smilu. Tam v drugem kot je sedu muj prijatu Nace, k je biu zmiraž taku vesu in tako paskočen, kukr paletna kabilca, ki samu cvrči, pa v petji živi. Pa je tud strašansku milo jokau. V drugem kot je sedu muj prijatu Gilbert k ga do zdej še nisem nekol vidu jokati, tak korajžen kerle je biu, razun keder je biu trezu, kar je blu pa malkdej, takrat se je bel kislu deržu. Pa tud on je zdej kar glasnu veku. Pol sem pa najdu Kondeževa Micka, Lojzeta s harmonko, Ludvik je biu tam pa še vsi ta drug tam s kortlenda in s Čekaga tam z Lavdejla. Pa vse je vekal.

Jest jeh gledam in gledam. En cajt se m je naumn zdej, en cajt pa inaku, de b se še jest kmal začeu vekat, de sa me že začele sovze silt v oči.

Nazadne se mi je pa vendar vse skep že mal prenaumn zdej sem pa djau: “Vejste kaj, bratci, jest sem peršu iz Čekage ne de bom tlaele kak vekajne pašlušu tega imamo v Čekag začost. Jest sem peršu teb, bratec Petrick, gratulerat za tvuj gud pa mal gud tajma bi rad imu tla med vam k ste muj perjale. atu mi pa prec nehajte tak naumnu tulit, pa kaka pametna padrima vi, ata Zeksarju, pa pernesite mal onega ta mod zida saj vejste! Strašansk sem žejen. S Čekage je deleč sem.”

Pa neč. Kar vekal sa naprej. Sem jeh pa začeu talažet pa troštati de nej se patroštaja, sej jok neč ne nuka. “Vejš, Petrick, k si muj bratec, dej mi vsaj ti zaupat, kaj se je zgudlu, de ste taku strašansk žalastni.”

No, m je pa Petrick začeu nazadne perpovdvat, de kaj se je prav za prav zgudlu. Vejo stvar je pa tale. Sej sem Vam že unbart povejdu, da sa se vsi naš rdeč in pa vsi največji grejšneki spreobrnil in da se naredli očitna spovd. Vejo tist Vaš dohtar, k je tiste članke pisu v vašem papirji, je taku strašni ganu vse te muje perjatle, de sa mitenga skep sklical in de sa se vsak v sujah cajtengah prov očitnu pred vsemi Slovenci v Amerik spovedal sujih gre-

hov. Zdej k sa pa skep peršli sa pa začetil taka strašanska grevenga, de sa pa tak vekajne zagnal, kukr sem ga vam zdej papisu. Vejo tu je blu samo zgrejvanu vekajne. “Viš, Pavle sa mi vsi djau, “naben nas nej spreobrnu, zdej nas je pa ta dohtar tam v Čekag vse taku ganu, da sma šli najprej vsi k očitn spovd in sma povejdali očitn suje grejhe, zdej pa nam je taku žov, se pa skupej vekama.”

Vejo k sem pa vidu tolka zgrejvanost pasebn k sa se še Ata ankrat taku zgrejval, pa Nace, Nace, de je taku zgrejvan, pa Joža, pa Kondeževa Micka in vsi ta drug moj prijatle, se pa še jest nejsem mogu zadržet sovz, sem se pa še jest vekat začeu, če prov jest najsm imu takeh grejhu na suj vejsti. In taku sem vidu, de je zdej tam v Naj jork vse zgrejvanu pa spakorjenu, de zdaj ne bo neč, sem pa šu domov in še zdej se moram zjokat k se samo spomnem vekajne v atatov vil. Buuuuuu! Baaaaaaa!

Vaš objokani Pavle.

“K MAMICI.”

Prav kar smo dobili iz starega kraja od urednika lista “Orliča”, krasno dramatično igro “K mamici”, ki je pred vsem namenjena slovenskim šolam. Kjer koli bodo priredili to igro, bo gotovo dobro vspeła.

Naroča se pri nas in stane 22 iztisov, kolikor je igralnih oseb, — \$2.20. Na to igro opozarjamo zlasti slovenske šole, ki so vedno v stiskah za igre. Imamo jo samo omejeno število iztisov.

To igro smo poskrbeli, ker smo bili od več strani naprošeni, da bi poskrbeli za jesensko sezono kake otroške igre za šole. Ta igra bo krasen imela vspeh.

DR. J. V. ŽUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue in Corner E.

62nd St., nad Slovensko Banko.

Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

KVOTE ZA NOVO FISKALNO LETO.

New York. — Priseljenska oblast je že izdala številke o kvotah za novo fiskalno leto, iz katerih je razvidno, koliko priseljencev sme kvečjemu priti iz vsake posamezne dežele. Kvote, kar je naravno, so v glavnem iste; le radi popravljenih kalkulacij so bile uvedene neke spremembe. Skupno število vseh priseljencev, kar jih sme priti tekom enega leta, znaša 357.803. To je 1.778 več kot skupno število lanskega leta. Največja sprememba je povišanje kvote za 1.062 v korist Poljski in Vzhodni Galiciji. Lani je za obe veljala skupna kvota, letos ima vsaka svojo posebno kvoto. Druge dežele, glede katerih se je kvota spremenila za čez 100, so le: Nemčija, katere kvota se je zmanjšala za 432; Španjsko, 248 več; Portugalsko, 196 več; Turško, 147 več; Velika Britanija, 136 več; Rusija, 130 manj. Lani je ruska kvota obsegala vse ozemlje nekdanjega carstva (brez Finske); letos so določene posebne kvote za Rusijo (v ožjem zmislu) in Srbijo, Pisko ozemlje, Besarabijo, Estonijo, Latvijo, Lituonijo, in Rusko Armenijo. Prejšnja armenska kvota je dodeljena Turčiji; Izlandija in ozemlje okolo Klajpede (Memel) imata svojo posebno kvoto. Kvota za Jugoslavijo znaša 6.426 nasproti 6.405 v minulem fiskalnem letu.

Važno je zapomniti si, da kvota jemlje v poštev le deželo, kjer se je inozemec rodil, ne dežele, kjer on ima državljansko pravico oziroma kjer je bil nastanjen. Na pr. jugoslovanski državljani, ki je bil slučajno rojen na Dunaju, spada v Avstrijsko kvoto, tudi če je drugače vse svoje življenje preživel v Jugoslaviji.

Njegova misel.

Prijatelj svojemu prijatelju, ki se je pred meseci oženil: “Ali je ta stari mož oče od tvoje žene?”

— “Ne! Je pa njen stric od katerega pričakuje moja žena lepo dedščino. On je že 90 let star, pa še prav nič ne misli, da bi umrl.”

— “Kaj pa misli potem?”

— “O ženitvi! Pred par dnevi se je tako izrazil.”

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik listov “Edinost”, “Ave Maria” in “Glasnik Presv. Srca Jezusovega.” On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji “Koledar Ave Maria”, ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Skupno potovanje Slovencev.

FRANCOSKA LINIJA priredi skupno potovanje Slovencev preko Havre v Trst in Ljubljano s svojim najmodernejšim in najhitrejšim parnikom “Paris”, ki bo odplui iz New Yorka na 2. avgusta 1922. Potnike bo spremljal od New Yorka do Ljubljane znan rojak Leo Zakrajšek iz New Yorka ter bo gledal na to, da bodo potniki čem hitreje in udobneje potovali in da ne bodo imeli sitnosti s kufrin drugo prtljago.

Za vse potnike tretjega razreda bodo pripravljene kabine z 2, 4 ali 6 posteljami. Od Havre do Trsta bodo potniki imeli svoj vagon, ali celo vlak, ako se jih zadosti priglasijo. Tudi druge posebne ugodnosti so določene za potnike.

Vožnja od New Yorka do Ljubljane ima trajati nekako 9 dni ter stane v III. razredu do Trsta skupno z davkom \$113.85, do Ljubljane pa \$114.85.

Tudi za potnike II. razreda imajo lepe kabine rezervirane. Vsak Slovenec je dobrodošel ne glede kje je doma. Lepa prilika za vsakogar!

Kdor hoče dobiti sorodnike ali prijatelje iz starega kraja, naj stori potrebne korake, dokler je še čas.

Mi tudi pošljamo denar hitro, zanesljivo in po nizkih cenah, ter opravljamo vse druge posle v zvezi s starim krajem.

Za vsa nadaljnjia pojasnila pišite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Češark

70 — 9th Avenue,

New York, N. Y.

“111” Cigarette

DOBRE so! 10¢

Kupite cigarete, hrani denar.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem sloven e, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravilam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,

6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, ter po zapadnem delu Pennsylvanije, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglaševanja in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da greje Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

KRETANJE PARNIKOV.

New York—Havre.

Chicago—20. julija—v Havre.

La France—26. julija—v Havre.

Paris—2. avgusta—v Havre.

La Savoie—12. avgusta—v Havre.

New York—Trst.

Italia—10. avgusta—v Trst.

Belvedere—10. avgusta—v Trst.

Pres. Wilson—26. avgusta—v Trst.

New York—Cherbourg.

Homerie—22. julija—v Cherbourg.

Majestic—29. julija—v Cherbourg.

Alutania—1. avgusta—v Cherbourg.

Berengaria—8. avgusta—v Cherbourg.

Olympic—12. avgusta—v Cherbourg.

Za cene in vsa nadaljnjia pojasnila se obrnite na doli podpisano tvrdko, ki bo Vam preskrbel, da boste udobno potovali v domovino. Ako nimate potnega lista ga preskrbimo Vam mi. Ako želite dobiti svoje domače iz starega kraja pišite nam za pojasnila.

LINCOLN REALTY CO.

1901 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 4918 in 0098.

ČRTOMIR IN BOGOMILA.

Novela. — Spisala Lea Fatur.
(Dalje.)

Četrta je izginila od mize mlajša sestra, nežnopolta, plavalasa Nika. Hodila je v drugi letnik pripravnice, ko ji je čarala potuhnjena jetika rdeče rože na lice. Mati se je veselila hčerinega navideznega zdravja — ali tiste rože so bile rože smrti. V blodnih poslednjih urah je iskala sestra vedno svoj beli, od prijateljice ji podarjeni rožnovenec. Trpela je silno. Vzelo ji je besedo, iskala je nekaj z očmi. Domislila se je mati, da želi morda duhovnika. Prihiti je vedno pripravljeni tolažnik in prijatelj bolnikov, ki je spremljal tudi brata na težki poti. Prihiti je župnik Martin in umirila se je umirajoča ob njegovi molitvi; s trepetajočo roko je pokazala vsem križ, stisnila ga na srce in umrla.

O vem, sestra moja! Hotela si reči neverni in razdvojeni duši: Glej, v tem znamenju umrjem, da zopet vstanem v njem! Uboga sestra! Dobra je tolažba ob taki uri — toda ti ne vstaneš nikdar!...

Tedaj je šel Niko devetnajst let in je bil v sedmi šoli. Svoji sestri v spomin je napisal črtico o junaških dušah, ki gredo v smrt velike v veri, trdne v upanju, nepremakljive v zvestobi. Črtica je prišla v dijaški list, obudila je zanimanje tovarišev. Bilo je mnogo vprašanj po pisatelju, še celo iz Prage je vprašal mlad filozof po njem. Tovariši so se zedinili v mnenju, da je Niko velik talent, da prihajajo Sloveniji boljši časi. To ga je ojačilo; poslal je nato svojo črtico v javnost. In ko je žel priznanje tovarišev, ko je slišal vzpodbudne besede starejših znancev, tedaj se je spuščal dalje, na podlistke in povesti; glava mu je kar šumela načrtov in misli. Profesorji so ga svarili: Ne preveč, ne prehitro! Matura je prva! Potem spoznanje življenja. Le počasi, previdno napredujoč postanete res lahko priznan pisatelj. Zakaj pri nas je veliko poklicanih, pa malo izvoljenih.

Morda so imeli prav profesorji, previdni in strogi možje. Toda Niko se je čul že tolikokrat počaščenega z imenom veleuma, da so šle take besede in svarila bolj mimo njega. Čaka naj, ko ga je kar raznašalo navdušenje, ko so mu v spanje sledile bujne slike — med njimi ena, mila in krasna, ki ji ni vedel ne pravega obraza, ne imena, ki mu je lebdela pred dušnimi očmi, ne da bi jo mogel prijeti. Zdelo se mu je šamo, da jo pozna že dolgo... Bila je to bela slika nje, ki jo je iskal na dijaških plesnih venčkih, na izprehodih, v samoti; nje, ki mu je branila, da bi se spuščal lahkomišelnost v znanja, da bi zagazil v beznico — kajti nobena onih deklet, ki so spuščala mreže svojih pogledov za prihodnjim možem ali tudi samo za čestilcem — nobena ni nosila nadzemske črte njegovih sanj.

Matura je šla po sili. Veleum ni željan odlik. Nastalo je vprašanje, kam? To se pravi: Nastalo je to vprašanje za njegovo mater in druge ljudi — zanj ne. On se je hotel posvetiti popolnoma in samo pisateljstvu. Mati je snovala in pričakovala še vedno, da se odpočije nekoč pri sinu župniku. Do osme šole se ni branil Niko, dasi so ga napadali včasih, po navadi mladih ljudi, različni dvomi. Toda zdaj so ga svarili drugi: Ni za inteligentnega fanta, da se zakopje v bogoslovje. Dovolj mladenišev nam je že ugrabila moč nazadnjaštva. Kaj bi počel narod, da izgubi takega veleuma? Narod — paradižna figura naših egoističnih teženj — seveda ne bi mogel preboleti take izgube!

Mati je prosila sina, naj izpolni njeno željo. Prosila je tudi gospe nekaterih rodbin, kamor je zahajal sin, naj mu svetujejo na pravo pot. Pomilovalen zasmeh je bil njen delež: Kaj ustavlja svojega sina na poti slave? Ta in oni je nesrečen, ker ga je silila mati v neljub mu stan... Tedaj je stisnila revica oči, da ne vidi več pred seboj belega župnišča. Izro-

čila je Bogu tudi to poslednjo nado in prosila, da bi ostal sin vsaj dober in veren. Nagovarjala je Nika, naj ne trati časa, naj si poišče službo pri železnici, pri pošti ali pri sodnji. Sin se je smejal: Kako naj se upreže pisatelj v težki voz prozaične službe? Hotel je živeti pisateljstvu — upal je, da bo tudi živel od pisateljstva. Zopet so ga svarili profesorji in mu priporočali univerzo in službo: Učenje in razmišljanje, velikomestni milje — vse to bo prava podlaga pisateljstvu, stalna služba pa mu bo trdna opora. Priporočali so mu modroslovje, svetovale, naj gre in naredi vsaj doktorat iz te vede. Niku je končno dopadel doktor pred lastnim imenom — to se bo pač imenitno bralo: Spisal dr. Niko Črnič! — in se je napotil po doktorat.

II.

Dež je padal v debelih curkih, vozovi so drdrali po ozki ulici, blato je kropilo velika okna, v katera so se ozirali mimoidoči. Na pragu hiše je stal postrešček, v veži kovčeg, lesen in boren — kovčeg slovenskega abiturienta, ki se odpravlja z doma na doktorsko pot.

Pri vegasti mizi si je podpirala mati glavo in je skrivala solzni obraz v pripas. Dva prvošolca, ki sta prišla ravnokar s kmetov, sta strmela v mladeniča, ki je naredil že matura, ki je že pisatelj, ki se odpravlja tako daleč, o mnogo dalje nego je od njihove vasi do Ljubljane. Njima se še niso posušile solze slovesa, kako težko mora biti šele njemu?

A ni mu bilo prehud, Niku, tisto deževno popoldne, ko je zapuščal prvič mater in dom. Kaj je mati, ako tudi revna in preprosta, kaj je človeku domači kraj, to je občudil Niko šele tam, ko so gledale vanj tuje hiše, tuji ljudje. Pri slovesu se je pa držal možato: Imel je dvajset let, zdrav je bil in neizkušen. Korak je namerjal na pot slave in — če bo prav — tudi dobička. Mogočno je rekel materi: “Ne jokajte, mati! Preživim se in še Vam kaj pošljem. In ko končam, pobijemo to staro ropotijo, gremo iz predmestja na glavni trg, v novo hišo, v svetlo, udobno stanovanje; tam Vam bom najel deklo, da bote živeli kakor gospa.”

“Kaj to!...” je jecala solzna mati: “A pravijo, da boš izgubil vero v velikem mestu... Ni mi do tega, da bi bila gospa... Vajena sem hudega, a najhujše bi bilo zame, da se izneveriš Bogu...”

“Čemu poslušate vsako babše in si težite srce”, je odgovoril Niko in odšel v deževni dan. Naglih korakov je hodil, komaj ga je dohajal postrešček, naglih korakov, da bi prišel čimprej iz tesnis razmer in malenkostnega obzorja domovine, ki mori veleume in ustavlja vsak polet duha. Lipe na Resljevi cesti so kimalo odhajajočemu, tivoljski kostanji so gledali nevoljno na vlak, ki je odnašal toliko njihovih zvestih tovarišev.

Prve dni v velikem mestu je toliko novega, da ne prideš k sebi. A kmalu se oglasi moreče domotožje: Kje si preluba, kranjska dežela, bele planine, mične vasi, tihi obrazi za zelenim rožmarinom, znane, zlate duše, kje ste? Domači glas! Kako se te razveseli žejna duša, kako se čuti Slovence šele na tujem Slovence. — “Izgubil boš vero”, je trepetala sluteča materina duša — in res: Oni visoki, zlati oltarji, na katerih so stolovali materini svetniki, kako hitro so se rušili pod streli topov moderne filozofije. Nastala je praznina v Nikovem in v drugih mladih srcih. Napolnili so jih z oboževanjem vede, narave, umetnosti, človečanstva. A zdelo se je, da ne zadoščajo ta mašila. Zato so se mladeniči vdajali tu pijanstvu, tam razuzdanosti...

Ubogi mladeniči! Bivajoč od doma so pozabili pravega bistva slovenske duše — globoke vernosti. V zakajeni beznici so se shajali, pili, kadili in kleli “mračnjaštvo” svojega naroda.

Mali Tonček je dobil za rojstni dan od svojega strica za dar malega kozlička, katerega je v kratkem navadil buhati. Nekega dne se je kozliček razsrdil in pričel malega Tončka strahovito buhati in ga obenem tudi vsak pot izbil na tla. Ko se je Tonček po dolgih mukah umaknil srboritemu kozličku, se je praskal po ščimečim životu, kar pride njegova mati in ga vpraša: “Tonček, kaj si pa napravil, ko te je kozliček zbil doli?”

Tonček: “Kaj sem napravil? Poizkušal sem vstati, toda, kozliček je skrbel, da sem bil vedno doli, kakor hitro sem bil gori.”

Čista resnica.

Neki mladi poročeni par se je sprl. Mladi soprog ves razsrjen: “No, pr... zakaj si me pa potem vzela?” Ona: “Mati so izračunali in mislim, da je bilo nekako radi enega milijona in pol.”

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin Avenue,
Chicago, Ill.

EMIL KISS, BANKIR,
133 Second Avenue,
New York, N. Y.

ZASTOPNIŠTVO

od
Slovenske banke D.D. Zagreb,
Prve Hrvatske Štedionice,
Zagreb, Francoske-Srbske
Banke, Beograd, in od
njih podružnic v Jugoslaviji.

Izplačuje se gotovo ameriške dolarje, dinarje in kro-
ne, potom pošte in kablja.
Prodajam šifkarte za vse linije.
Dobimo vam rojake iz
kraja. Opravljam vsa
bančna dela. Prejemamo
na uloge denar in
plačujemo po 4%
obresti.

PIŠITE PO CENIK.
EMIL KISS,
133 Second Avenue,
New York, N. Y.

NOVE SPOMLADANSKE OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

smo ravnokar prejeli in jih imate na izbero v vsakovrstni velikosti in barvah. V vašo korist bo, da pridete in si izberete eno izmed teh oblek.

MODA IN PRAVLNOST
teh oblek ste natančni v vseh podrobnosti in Vi ste lahko zagotovljeni, da boste dobili za Vaš denar najboljšo obleko. Mi ne prodajamo ničesar, kot kar je dobro in najboljše.

MI VAS VABIMO, da pridete v našo prodajalno in si ogledate našo bogato zalogo spomladanskih oblek, ki jih prodajamo sedaj od \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$50.00 in z vsako obleko damo dvojne hlače.

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

JELINEK & MAYER

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street
Chicago, Ill.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je “Slovenska mesnica!”

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill.
Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače “Kranjske klobase”, doma narejene po slov. receptu.
Gospodinje zapomnite si to!

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe pri-
ložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste ču-
tili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmož-
nosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najniž-
ji kurzni ceni.

PRODAJEMO ŠIFKARTE za potovanje v staro do-
movino in nazaj na vse linije.

Varna banka, kamor na-
ligate svoj denar.